

تعیین بهترین روش نمونه برداری از پسته‌های زود خندان در باغ و ارزیابی فنی و اقتصادی اثرات جمع آوری آنها در زمان‌های مختلف قبل از برداشت بر روی میزان آلودگی به آفلاتوکسین

امان اله جوانشاه^۱، علی اسماعیل پور^۱، محمد عبداللهی عزت آبادی^۲

۱- اعضاء هیئت علمی مؤسسه تحقیقات پسته کشور

۲- محقق مؤسسه تحقیقات پسته کشور

در حال حاضر یکی از مهمترین موانع صادراتی پسته، وجود زهرابه آفلاتوکسین در پسته می‌باشد که صادرات این محصول را مخصوصاً به کشورهای اروپایی تحت الشعاع قرار داده است. یکی از عوامل ایجاد و تشدید آلودگی آفلاتوکسین، وجود پسته‌های زود خندان در باغ می‌باشد که تحت تأثیر عوامل مختلفی ایجاد می‌گردند. این پژوهش طی دو آزمایش جداگانه انجام گردید. آزمایش اول که با هدف تعیین بهترین روش نمونه برداری جهت تعیین درصد پسته‌های زود خندان انجام گردید، نتایج نشان داد هیچگونه همبستگی بین درصد دانه‌های زود خندان و شکاف نامنظم با آلودگی به آفلاتوکسین وجود ندارد یا به عبارت صحیح‌تر به دلیل عدم وجود آلودگی در توده پسته‌های فرآوری شده امکان برقراری هیچگونه همبستگی مقدور نمی‌باشد. در آزمایش دوم، اثرات حذف پسته‌های زود خندان در باغ و قبل از برداشت روی میزان آفلاتوکسین بررسی گردید. تیمارهای اعمال شده شامل: حذف پسته‌های زود خندان در زمانهای مختلف قبل از برداشت و مقایسه آن با تیمار شاهد (بدون حذف پسته‌های زود خندان) بود که در یک قطعه باغ رقم اکبری در شریف آباد کشکونیه بصورت طرح بلوکهای کامل تصادفی اجرا گردید. نتایج این بررسی نشان داد که حذف پسته‌های زود خندان قبل از برداشت محصول باعث کاهش چشمگیر میزان آفلاتوکسین می‌گردد ولی اختلافات آماری تیمارها معنی دار نبود.